

การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดแกมบรรจง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาว จันทปภา วิชิตชลชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-492-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF MANUSCRIPT HANDWRITING ACTIVITY PACKAGE
FOR PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS

Miss Jantapapa Vichitcholchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-492-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดแกมบรรจง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดย นางสาวจันทปภา วิจิตชลชัย
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติยวดี บุญชื้อ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิตินันท์ สุทธสาร)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติยวดี บุญชื้อ)

[Handwritten signature]

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญยสวัสดิ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทพภา วิชิตชลชัย : การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (THE DEVELOPMENT OF MANUSCRIPT
HANDWRITING ACTIVITY PACKAGE FOR PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อุมา สุคนธมาน, ผศ.กิตติวดี บุญชื้อ, 211 หน้า ISBN 974-633-492-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจงของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจงของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิต
แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 76.65/80.88 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. หลังการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
มีทักษะการเขียนลายมือหวัดเกมบรรจงดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ฐิติพร วิชิตชลชัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อ.อุมา สุคนธมาน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ.กิตติวดี บุญชื้อ

C540321 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD:

THE DEVELOPMENT OF ACTIVITY PACKAGE / MANUSCRIPT HANDWRITING /
ELEMENTARY EDUCATION

JANTAPAPA VICHITTHOLCHAI : THE DEVELOPMENT OF MANUSCRIPT
HANDWRITING ACTIVITY PACKAGE FOR PRATHOM SUKSA THREE STUDENTS :
THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UMA SUKONTAMAN, Ed.D. THESIS
CO-ADVISOR : ASST. PROF. KITTYAVADI BOONSUE, 211 pp. ISBN 974-633-492-1

The objectives of this research were 1) to develop a manuscript handwriting activity package for Prathom Suksa three students, 2) to compare the manuscript handwriting skill of Prathom Suksa three students before and after using the manuscript handwriting activity package. The research sample was 30 Prathom Suksa three students of Kasetsart University Laboratory School.

The result indicated that:

1. The efficiency of the manuscript handwriting activity package designed by the researcher was 76.35/80.88 which was very close to the standard criterion of 80/80.
2. After using this manuscript handwriting activity package, the students' manuscript handwriting was significantly improved at the .01 level.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต..... จันทปาป วิชิตโธชัย

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Uma Sukontaman

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... Kittyavadi Boonsue

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ภาควิชาประถมศึกษาที่อบรม
สั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญชื้อ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รวมทั้งคณาจารย์ที่ปรึกษา
ด้วยความเต็มใจ และเอาใจใส่รวมทั้งให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเป็นครูและความเมตตา
ของท่าน ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ปิตินันท์ สุทธาร พรชานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญยสวัสดิ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบ
แนะนำเพื่อแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้อง

ในการสร้างเครื่องมือได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านตรวจสอบเครื่องมือและยังให้คำ
แนะนำอันมีค่าในการวิจัย

ในการเก็บข้อมูลได้รับความร่วมมืออย่างดีจากอาจารย์ใหญ่ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนสาธิต
แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนวัดด่านสำโรง โรงเรียนพิชญศึกษา

วิทยานิพนธ์ครั้งนี้จะสำเร็จสมบูรณ์ได้ หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วิชัย พาณิชยสวัย อาจารย์บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ ที่กรุณาแนะนำ แก้ไข และ วิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้
และอาจารย์ภมร วิยะรัตน์ ที่กรุณาวาดภาพประกอบเพื่อให้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของบุคคลที่ได้กล่าวนามมาเป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และ
น้อง ๆ ที่เป็นกัลยาณมิตร ในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ พ่อ แม่
และครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้วางรากฐานและส่งเสริมการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาครั้งนี้

จันทปภา วิชิตชลชัย

ช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่	
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ลักษณะของรูปแบบตัวอักษรไทย	13
ความหมายของการเขียน	16
ความสำคัญของการเขียน	17
จุดมุ่งหมายของการสอนเขียนในระดับประถมศึกษา	19
แนวการสอนเขียนลายมือ	24
องค์ประกอบในการสอนเขียน	27
การวัดและประเมินผลคุณภาพในการเขียนลายมือ	31
ความหมายของแบบฝึก	33
ความสำคัญของแบบฝึก	34

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

หลักการสร้างแบบฝึก	35
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี	37
ประโยชน์ของแบบฝึก	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนลายมือ	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	42
บทที่	
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	44
ประชากรและตัวอย่างประชากร	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การสร้างชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหัดแกมบรรจง	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
วิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	60
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	60
สมมติฐานของการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผลการวิจัย	62
ขอเสนอแนะ	65
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัย	66

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

รายการอ้างอิง.....	67
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	74
ภาคผนวก ข. ชุดฝึกกิจกรรมทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง.....	76
ภาคผนวก ค. แบบวัดทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง.....	167
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างผลงานนักเรียน.....	170
ภาคผนวก จ. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่ฝึกทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง.....	201
ภาคผนวก ฉ. ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	203
ประวัติผู้เขียน.....	211

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง 57
2	คะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจงของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 58
3	ความถี่แสดงความพึงพอใจของนักเรียนต่อลายมือที่เปลี่ยนแปลงไป และต่อกิจกรรมที่จัด 58
4	คะแนนแบบวัดทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจงก่อนและหลังการฝึก..... 204
5	คะแนนแบบวัดทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง 207
6	คะแนนประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนลายมือหัดเกมบรรจง..... 209